

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Paratodau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Diwygio) 2024

Mae'r Memorandwm Esboniadol hwn wedi cael ei baratoi gan Swyddfa'r Prif Filfeddyg o fewn Adran Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig Llywodraeth Cymru, ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Paratodau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Diwygio) 2024.

Lesley Griffiths AS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
09 Ionawr 2024

Rhan 1

1. Disgrifiad

Mae'r offeryn hwn ('Rheoliadau 2024') yn gwneud diwygiadau i Reoliadau Paratoadau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 (O.S. 2021/1) (Cy. 1) ('Rheoliadau 2021') i atal dros dro y gofyniad i baratoadau cig sy'n cael eu mewnfario o'r Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE) i Gymru gael eu rhewi yn ddwfn ar dymheredd o -18°C tan 29 Ebrill 2024.

Gwneir Rheoliadau 2024 o dan y pŵer a roddir gan baragraff 11A(1) o Atodlen 2 i Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) 2011 (O.S. 2011/2379) (Cy. 252). Maent yn berthnasol i Gymru a deuant i rym ar 30 Ionawr 2024.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Dim.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae gwaharddiadau a chyfyngiadau yn ofynion sy'n seiliedig ar y gyfraith sy'n atal neu'n cyfyngu ar allfario a mewnfario nwyddau penodol o drydydd gwledydd, os yw'r wlad y maent yn cael eu mewnfario iddynt yn credu ei bod yn bosibl y byddant yn peri risg i iechyd anifeiliaid, planhigion neu'r cyhoedd.

I sicrhau parhad yn dilyn y cyfnod gweithredu ar ôl i'r DU adael yr UE, cyflwynodd Gweinidogion Cymru Reoliadau Paratoadau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 (O.S. 2021/1) (Cy. 1)) ('Rheoliadau 2021') i ganiatáu mewnfario i Gymru o'r AEE rai cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a waharddwyd, yr effeithir arnynt gan waharddiadau a chyfyngiadau, o 1 Ionawr i 31 Mawrth 2021.

Mae'r ataliad dros dro ar y gwaharddiad wedi cael ei estyn yn flaenorol gan yr offerynnau canlynol:

- Gwnaed *Rheoliadau Paratoadau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) (Diwygio) 2021 (O.S. 2021/376) (Cy. 117)*, a estynnodd yr ataliad ar y gwaharddiad tan 30 Medi 2021.
- *Rheoliadau Paratoadau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) (Diwygio) (Rhif 2) 2021 (O.S. 2021/977) (Cy. 231)* i estyn yr ataliad ar y gwaharddiad tan 31 Rhagfyr 2021. Roedd hyn yn galluogi cymhwyso rheolau mewnfario presennol i baratoadau cig wedi'u

hoeri tan 31 Rhagfyr 2021 yn unol â'r 'dull graddol' o reoli mewnfurion a gyhoeddwyd gan Lywodraeth y DU;

- *Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Estyn Cyfnodau Trosiannol a Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021/1480) (Cy. 382)*. Roedd yr OS hwn yn estyn yr ataliad ar y gwaharddiad tan 30 Mehefin 2022.
- *Rheoliadau Paratodau Cig (Cymru) (Diwygio) 2022 (O.S. 2022/618) (Cy. 140)*. Roedd yr OS hwn yn estyn yr ataliad ar y gwaharddiad tan 31 Rhagfyr 2022.
- *Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Estyn Cyfnodau Trosiannol) (Diwygio) (Cymru) 2022 (2022/137) (Cy. 266)*. Roedd yr OS hwn yn estyn yr ataliad ar y gwaharddiad tan 31 Ionawr 2024.

Roedd yr estyniadau hyn yn galluogi cymhwyso rheolau mewnfurio i baratodau cig wedi'u hoeri i gyd-fynd â dull o ymdrin â rheolaethau ar y ffin sy'n esblygu ar gyfer Prydain Fawr gyfan, ac yn unol â'r estyniadau cyfatebol i'r 'cyfnod graddoli trosiannol', fel y'u diffinnir ym mharagraff 2 i Atodiad 6 i Reoliad a ddargedwir (EU) 2017/625.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Diben y ddeddfwriaeth yw caniatáu i baratodau cig wedi'u hoeri o'r UE i barhau i gael eu mewnfurio tan 29 Ebrill 2024. Mae Rheoliadau 2024 yn diwygio Rheoliadau 2021 i estyn yr ataliad dros dro presennol ar y gofyniad i baratodau cig sy'n cael eu mewnfurio i Gymru o Aelod-wladwriaethau'r AEE, yr Ynysoedd Ffaro, yr Ynys Las neu'r Swistir gael eu rhewi'n ddwfn, gan sicrhau bod yr hawlfraint dros dro hon yn cyd-fynd â'r estyniad i'r cyfnod graddoli trosiannol y mae Llywodraeth y DU yn rhoi effaith iddo yn Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Estyn Cyfnodau Trosiannol) (Diwygiadau Amrywiol) 2024 ('Rheoliadau'r DU').

Bydd Rheoliadau 2024 hefyd yn sicrhau dull cyson ar gyfer mewnfurion ac yn rhoi eglurdeb cyfreithiol i fasnachwyr. Hebddynt, byddai'n anghyfreithlon i fasnachwyr fewnfurio paratodau cig wedi'u hoeri o 31 Ionawr 2024. Gallai hyn gael effaith andwyol ar rai busnesau a'r cwsmer terfynol yng Nghymru, gan y byddai argaeledd rhai cynhyrchion yn cael ei gyfyngu.

Mae'r ataliad dros dro ar y gwaharddiad yn fesur cymesur, gan fod y risg i fioggiogelwch y mae'r nwyddau hyn o'r gwledydd hynny'n ei pheri yn isel, wrth i'r polisi ar gyfer y tymor hir gael ei ddatblygu. Mae'r nwyddau hyn yn cael eu mewnfurio ar hyn o bryd, ac nid oes unrhyw bryderon i iechyd y cyhoedd mewn perthynas â'r cynhyrchion hyn, gan fod y DU a'r UE yn masnachu'r nwyddau hyn yn rhydd o fewn Marchnad Sengl yr UE.

5. Yr hyn mae'r offeryn yn ei wneud

Mae Rheoliad 2 o Reoliadau 2024 yn diwygio Rheoliadau 2021 i estyn yr ataliad dros dro ar y gofyniad i baratodau cig gael eu rhewi'n ddwfn pan fyddant yn cael eu mewnfario i Gymru o Aelod-wladwriaethau'r AEE, yr Ynysoedd Ffaro, yr Ynys Las neu'r Swistir tan ddiwedd 29 Ebrill 2024.

Ers diwedd y cyfnod gweithredu ar ôl i'r DU adael yr UE, mae busnesau ac awdurdodau cymwys wedi gorfod bodloni gofynion helaeth gan yr UE a'r DU pan fyddant yn symud nwyddau o dan y berthynas fasnachu newydd â'r UE. Mae llawer o fusnesau ac awdurdodau cymwys yn wynebu heriau a diffyg adnoddau wrth baratoi ar gyfer newidiadau o'r fath o fewn cyfnod byr, wrth ymdrin â'r ymateb i bandemig COVID-19.

Heb yr offeryn hwn, byddai ceisio cydymffurfio â'r gofyniad i rewi'n ddwfn, a drefnwyd yn wreiddiol ar gyfer 31 Ionawr 2024, yn creu cryn berygl o fewn y sector, a tharfu ar y gadwyn cyflenwi bwyd i Brydain Fawr.

6. Ymgynghoriad

Nid yw'r gofyniad am ymgynghoriad yn codi o dan Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) 2011. Felly, nid yw Gweinidogion Cymru wedi ymgynghori mewn perthynas â'r offeryn hwn. Fodd bynnag, bu trafodaethau helaeth ledled Prydain Fawr â rhanddeiliaid o fewn y diwydiant bwyd-amaeth ac â phartneriaid cyflawni sy'n gyfrifol am reolaethau ar y ffin (fel awdurdodau ffiniau lleol, yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a'r Asiantaeth Safonau Bwyd) ers Ionawr 2021.

Yn ogystal, mewn perthynas â Rheoliadau'r DU, cafodd ymgynghoriad eang ei gynnal yn ystod y gwaith o baratoi Model Gweithredu Targed y Ffin. Roedd y cynllun hirdymor ar gyfer cyfundrefn y Ffin yn destun ymgynghoriad, ac felly mae Llywodraeth y DU o'r farn bod y gofyniad ym mhŵer galluogi Rheoliadau'r DU wedi'i fodloni. Roedd yn crynhoi'r Model Gweithredu Targed newydd a'r newidiadau i'w gwneud gan Reoliadau'r DU ac yn gwahodd sylwadau. Roedd yr ymgynghoriad wedi'i dargedu at randdeiliaid allweddol yn y sector amaeth-fwyd, gan gynnwys y rhai yng Nghymru, fel sefydliadau masnach a diwydiant cynrychiadol, grwpiau â diddordeb ac awdurdodau cymwys.

7. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Mae swyddogion o'r farn bod hyn yn rhan o'r broses bontio rhwng gadael yr Undeb

Ewropeaidd a sefydlu cyfundrefn y DU ar gyfer rheoli ffiniau a mewforion yn y tymor hir. Mae Rheoliadau 2024 yn diwygio is-ddeddfwriaeth bresennol i estyn yr ataliad dros dro ar y gwaharddiadau a'r cyfyngiadau ar baratoadau cig wedi'u hoeri o Aelod-wladwriaethau'r AEE, Ynysoedd Ffaro, yr Ynys Las neu'r Swistir tan 29 Ebrill 2024. O ganlyniad, nid yw Rheoliadau 2024 yn newid polisi presennol (na'i effaith ddisgwyliedig) mewn unrhyw ffordd sylweddol.